

2021's VIAC ARBITRATION SERIES

NHỮNG CÂN NHẮC KHI LỰA CHỌN TRỌNG TÀI VIÊN TRONG THỦ TỤC TRỌNG TÀI: Từ góc nhìn thực tiễn trọng tài Việt Nam và nước ngoài

14h00, thứ Năm ngày 03/06/2021

Truy cập xem tại: <https://youtu.be/ACu150cAI9I>

DIỄN GIẢ

Ms. NGUYỄN MẠNH DŨNG

Giám đốc Công ty Luật TNHH
Tư vấn Độc lập, Trọng tài viên VIAC

Ms. ĐỖ KHÔI NGUYỄN

Luật sư thành viên
Công ty Luật YKVN (Singapore)

Ms. NGUYỄN QUỐC VINH

Luật sư thành viên Công ty Luật
Tilleke & Gibbins, Trọng tài viên VIAC

Ông HUỖNH ĐĂNG HIẾU

Phó Trưởng Ban Thư ký
Trung tâm Trọng tài
Quốc tế Việt Nam (VIAC)

01

Những yếu tố quan trọng cần
cân nhắc khi lựa chọn trọng tài viên
bởi các bên tranh chấp và khi lựa
chọn Chủ tịch Hội đồng Trọng tài

02

Chia sẻ thực tiễn về lựa
chọn trọng tài viên từ góc
nhìn Luật sư, Trọng tài
viên và tổ chức trọng tài

CHƯƠNG TRÌNH

Thời gian	Nội dung	
14:00 – 14:10	Phát biểu Khai mạc	
14:10 – 14:40	Những yếu tố quan trọng cần cân nhắc khi lựa chọn trọng tài viên bởi các bên tranh chấp và khi lựa chọn Chủ tịch Hội đồng Trọng tài ○ Lưu ý cho các bên khi cân nhắc chọn Trọng tài viên trong thủ tục trọng tài; ○ Những cân nhắc khi bầu Chủ tịch Hội đồng Trọng tài: góc nhìn của Trọng tài viên và của tổ chức trọng tài; ○ Hướng dẫn kiểm tra xung đột lợi ích theo Hiệp hội luật sư quốc tế (IBA) và thực tiễn ứng dụng trong trọng tài tại Việt Nam và nước ngoài; ○ Hội đồng Trọng tài gồm ba Trọng tài viên: Vai trò và nhiệm vụ của từng thành viên.	
	Diễn giả	Ls. Nguyễn Mạnh Dũng – Giám đốc Công ty Luật TNHH Tư vấn Độc lập (Dzungsr & Associates), Trọng tài viên Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC)
14:40 – 15:40	Chia sẻ thực tiễn về lựa chọn trọng tài viên từ góc nhìn Luật sư, Trọng tài viên và tổ chức trọng tài ○ Chia sẻ kinh nghiệm về các yếu tố quan trọng cần xem xét khi tìm kiếm ứng viên trọng tài viên, ứng viên Chủ tịch Hội đồng trọng tài; ○ Hội đồng Trọng tài gồm ba thành viên: Mô hình lý tưởng đối với tranh chấp phức tạp và/hoặc có yếu tố nước ngoài? ○ Thảo luận xu hướng nâng cao “tiêu chuẩn” trọng tài viên hiện nay.	
	Điều phối viên	Ls. Nguyễn Mạnh Dũng – Giám đốc Công ty Luật TNHH Tư vấn Độc lập (Dzungsr & Associates), Trọng tài viên Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC)
	Chuyên gia	Ls. Đỗ Khôi Nguyên – Luật sư thành viên, Công ty Luật YKVN (Singapore)
		Ls. Nguyễn Quốc Vinh – Luật sư thành viên Tilleke & Gibbins, Trọng tài viên Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC)
		Huỳnh Đăng Hiếu – Thư ký Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC)
15:40 – 16:10	Hỏi – đáp	
16:10 – 16:20	Kết thúc	

HỘI THẢO TRỰC TUYẾN CỦA VIAC VỀ GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP BẰNG PHƯƠNG THỨC TRỌNG TÀI THƯƠNG MẠI NĂM 2021

NHỮNG CÂN NHẮC KHI LỰA CHỌN TRỌNG TÀI VIÊN TRONG THỦ TỤC TRỌNG TÀI – TỪ GÓC NHÌN THỰC TIỄN TRỌNG TÀI VIỆT NAM VÀ NƯỚC NGOÀI

Luật sư Nguyễn Mạnh Dũng, MCIArb
Thành viên Tòa Trọng tài Quốc tế ICC
Trọng tài viên VIAC

TP Hồ Chí Minh, 3/6/2021

www.dzungsrt.com

1

1

NỘI DUNG

- Các yếu tố cân nhắc với trọng tài viên được chỉ định bởi bên tranh chấp?
- Các yếu tố cân nhắc với Chủ tịch hội đồng trọng tài? Của các đồng trọng tài viên và của tổ chức trọng tài
- Hướng dẫn về kiểm tra xung đột lợi ích của IBA và thực tiễn ứng dụng tại trọng tài Việt Nam và nước ngoài.
- Hoạt động của một HĐTT 3 thành viên: vai trò và nhiệm vụ của từng thành viên

www.dzungsrt.com

2

1. CÁC NGUYÊN TẮC CƠ BẢN

1. Tính độc lập của Thỏa thuận trọng tài
2. **Quyền tự quyết định về thẩm quyền của Hội đồng trọng tài**
3. **Quyền tự do định đoạt của các bên tranh chấp**
4. Tổ tụng trọng tài hợp thức: các bên được đối xử công bằng như nhau;
5. **Trọng tài viên phải khách quan và độc lập!**
6. Tòa án phải từ chối thụ lý khi có Thỏa thuận trọng tài
7. Tính chung thẩm của phán quyết

2. THÀNH LẬP HỘI ĐỒNG TRỌNG TÀI THEO CÁC QUY TẮC TRỌNG TÀI

- Các đồng trọng tài viên (các trọng tài viên được chỉ định bởi các bên)
- Cơ chế mặc định: vai trò của trung tâm trọng tài
- Chủ tịch hội đồng trọng tài
- Xác nhận của trung tâm trọng tài

3. Hội đồng trọng tài được thành lập thế nào

- Các Bên có thể thỏa thuận những gì?
- Thực tiễn chung
 - Quyền tự định đoạt của các Bên
 - Được Thỏa thuận trọng tài viên duy nhất hoặc
 - cơ quan có thẩm quyền chỉ định theo thỏa thuận của các bên hoặc tòa án có thẩm quyền chỉ định trọng tài viên cho các Bên
 - HĐTT gồm ba (03) trọng tài viên:
 - Mỗi bên chỉ định một trọng tài viên
 - Được thỏa thuận về Trọng tài viên thứ ba/chủ tịch hội đồng hoặc
 - cơ quan có thẩm quyền chỉ định theo thỏa thuận của các bên hoặc tòa án có thẩm quyền chỉ định cho các Bên

4. LỰA CHỌN TRỌNG TÀI VIÊN

Tiêu chí lựa chọn – Xác định bạn muốn gì từ trọng tài viên “của mình” ?

- Quốc tịch
- Trình độ chuyên môn
- Có thể lựa chọn (do chưa bị chỉ định bởi các bên khác)
- Có thể lựa chọn được (do TTV đó có thời gian cho bạn)
- Tính Độc lập
- Tính Khách quan

5. LIỆU TRỌNG TÀI VIÊN CÓ PHẢI LÀ TRỌNG TÀI VIÊN “CỦA BẠN”

- Hiểu vụ việc của bạn
- Thông cảm với vị trí pháp lý của bạn trong vụ việc
(Chiến lược)
 - Lập luận pháp lý
 - Hướng tiếp cận về mặt thực tế và về mặt kỹ thuật (chuyên môn)
- Chuyên môn trong lĩnh vực
- Trình độ và kinh nghiệm đối với vấn đề pháp lý, hoặc trong lĩnh vực khác
- Ấn phẩm học thuật
- Quốc tịch
 - Cùng quốc tịch với các bên
 - Trung lập

Có thời gian cho vụ việc của bạn

www.dzungsrt.com

7

6. CÔNG CỤ TÌM KIẾM?

- Truyền miệng?
- Trang web của Tổ chức trọng tài, vv.?
- Ấn phẩm học thuật?
- Xếp hạng chuyên môn trong lĩnh vực?
- Nguồn: Global Arbitration Review?
- Tổ chức cung cấp dịch vụ điều tra?
- Phán quyết trọng tài được công bố?
- Phỏng vấn cá nhân?
- Các công cụ khác

www.dzungsrt.com

8

7. HƯỚNG DẪN CỦA ICC

Các yếu tố để chỉ định trọng tài viên tiềm năng:

- Tình tiết và hoàn cảnh của vụ kiện cụ thể
- Kinh nghiệm trọng tài
- Địa điểm tổ tụng trọng tài (Place of arbitration)
- Luật áp dụng
- Giá trị tranh chấp
- Ngôn ngữ trọng tài
- Thời gian và điều kiện để giải quyết vụ kiện
- Quốc tịch của TTV tiềm năng
- Tính độc lập, khách quan của TTV tiềm năng

8. HƯỚNG DẪN CỦA CIARB 2016 VỀ VIỆC PHỎNG VẤN TTV TIỀM NĂNG

9. LỰA CHỌN TRỌNG TÀI VIÊN VIỆT NAM

Tiêu chuẩn

- Kiến thức
- Kỹ năng
- Phẩm chất đạo đức

Các phương thức đánh giá

- Nơi đào tạo
- Nơi thực hành nghề nghiệp
- Kinh nghiệm thực tiễn
- Đánh giá của thị trường
- Chuyên môn chuyên sâu của trọng tài viên

10. TIÊU CHÍ BẦU CHỦ TỊCH HĐTT TRONG 1 VỤ VIỆC CỤ THỂ

1. Tình chất của vụ kiện trọng tài trong nước hay nước ngoài?
2. Loại hình tranh chấp: mua bán/xây dựng/M&A/Năng lượng?
4. Địa điểm tổ tụng trọng tài (place of arbitration)
5. Luật áp dụng: Luật Việt Nam hay nước ngoài?
6. Ngôn ngữ trọng tài: Tiếng Anh hay tiếng Việt?
7. Quốc tịch của TTV tiềm năng
8. Kinh nghiệm trọng tài
9. Kỹ năng quản lý vụ kiện
10. Giá trị tranh chấp
11. Thời gian và điều kiện để giải quyết vụ kiện
12. Tính độc lập, khách quan của TTV tiềm năng

11. PHẢN ĐỐI TRỌNG TÀI VIÊN

1. Thẩm quyền: Tòa ICC (Điều 14.3)/Hội đồng trọng tài hoặc Chủ tịch VIAC (Điều 17.2)

2. Hình thức (Chấp nhận phản đối TTV) (Điều 14.2 Quy tắc ICC)

Để một phản đối được chấp nhận, phản đối phải được gửi bởi một bên trong vòng 30 ngày kể từ ngày bên đó nhận được thông báo về việc bổ nhiệm hoặc xác nhận trọng tài viên, Hoặc trong vòng 30 ngày kể từ ngày bên phản đối được thông báo về các sự kiện và hoàn cảnh là căn cứ của việc phản đối nếu ngày này diễn ra sau khi nhận được thông báo [về việc bổ nhiệm hoặc xác nhận trọng tài viên].

2. Nội dung (Nội dung phản đối) (Điều 14.1 Quy tắc ICC)

Phản đối trọng tài viên, dù bị cáo buộc là thiếu khách quan hoặc độc lập, hoặc các phản đối khác, phải được đệ trình lên Ban Thư ký dưới dạng văn bản nêu rõ các sự kiện và hoàn cảnh là căn cứ để phản đối đó.

12. Ý NGHĨA CỦA ĐỘC LẬP

Độc lập nghĩa là không có mối quan hệ phụ thuộc thực tế hoặc trong quá khứ có khả năng ảnh hưởng đến quyền tự do xét xử của trọng tài viên

- Lợi ích tài chính, ví dụ cổ đông trong công ty
- Mối quan hệ với bên tranh chấp, ví dụ công ty luật
- Trọng tài viên được chỉ định lặp đi lặp lại
- Cùng trọng tài viên cho các vấn đề liên quan
- Nhân viên Chính phủ

13. Ý NGHĨA CỦA KHÁCH QUAN

Khách quan là một trạng thái của tâm trí.

Khách quan nghĩa là

- *trọng tài viên không được thiên vị bất kỳ bên nào*
- *trọng tài không được có định kiến đối với vấn đề pháp lý trong vụ việc*

14. Nghĩa vụ tiết lộ thông tin

- Tất cả tình tiết *liên quan*
- Hầu hết các quy tắc không nêu rõ thế nào là tình tiết liên quan
- Nghĩa vụ bắt nguồn từ các quy tắc và luật trọng tài nhưng có thể bắt nguồn từ điều khoản ngầm định đã được thỏa thuận giữa trọng tài viên và các bên
- Áp dụng tương tự như đối với thẩm phán
- Nếu nghi ngờ, hãy tiết lộ!

15. TUYÊN BỐ ĐỘC LẬP VÀ KHÁCH QUAN

- Tuyên bố của trọng tài viên VIAC
- Tuyên bố của trọng tài viên ICC về việc chấp nhận, sự sẵn sàng, khách quan và độc lập
- Tuyên bố của trọng tài viên SIAC về việc chấp nhận, sự sẵn sàng, khách quan và độc lập
- Tuyên bố của KCAB quốc tế về chấp nhận chỉ định TTV

16. HƯỚNG DẪN CỦA IBA VỀ XUNG ĐỘT LỢI ÍCH

- Danh sách đỏ
- Danh sách cam
- Danh sách xanh

17. MỐI QUAN HỆ GIỮA CÁC BÊN VÀ TRỌNG TÀI VIÊN

- Nghĩa vụ của trọng tài viên đối với các bên
 - Ra phán quyết
 - Hoàn thành nhiệm vụ
 - Khách quan và độc lập
 - Tiến hành trọng tài công bằng và không chậm trễ vô lý
- Quyền/thẩm quyền của trọng tài viên
 - Thù lao
 - Cơ sở nhận thù lao?
 - Tiến hành trọng tài và ra quyết định về tố tụng

18. HỘI ĐỒNG TRỌNG TÀI

- - Hội đồng trọng tài không phải là cơ quan hành chính
 - + thảo luận tập thể về tất cả vấn đề về tố tụng và nội dung;
 - + đưa ra chỉ dẫn cho các vấn đề trên;
 - + ra các quyết định về tố tụng
- - Quyền của thành viên hội đồng trọng tài
 - + quyền bình đẳng theo quy tắc trọng tài;
 - + nguyên tắc biểu quyết đa số
- Thẩm quyền của chủ tịch hội đồng trọng tài
 - + người điều phối
 - + người dẫn dắt
 - + đại diện theo ủy quyền
 - + người soạn thảo

15. TÀI LIỆU THAM KHẢO MẠNG

- IBA: <https://www.ibanet.org/MediaHandler?id=e2fe5e72-eb14-4bba-b10d-d33daf8918>
- CI Arb: <http://www.ciarb.org/guidelines-and-ethics/guidelines/arbitration-guidelines>
- ICC: <https://iccwbo.org/publication/note-national-committees-groups-icc-proposal-arbitrators>
- SIAC: <https://www.siac.org.sg/our-rules/practice-notes/practice-note-for-administered-cases>

www.dzungsrt.com

21

TRÂN TRỌNG CẢM ƠN!

CÔNG TY LUẬT TNHH TƯ VẤN ĐỘC LẬP
DZUNGSRT & ASSOCIATES LLC

Arbitration partners: *Nguyễn Ngọc Minh, Nguyễn Thị Thu Trang, Đặng Vũ Minh Hà.*

Văn phòng Hà Nội: Phòng 6, tầng 11, tòa nhà HAREC,
 Số 4A Láng Hạ, Ba Đình, Hà Nội
 ĐT: (84-24) 3772 6970 / Fax: (84-24) 3772 6971

Văn phòng Sài Gòn: Phòng 1605, Tầng 16, Tòa nhà văn phòng Saigon
 Riverside, 2A – 4A Tôn Đức Thắng, Phường Bến Nghé, Quận 1, TP HCM
 ĐT: (84-28) 3822 0076/ Fax: (84-24) 3772 6971
 Email. dzung.nguyen@dzungsrt.com
 Web. www.dzungsrt.com

www.dzungsrt.com

22

THẢO LUẬN

- Kinh nghiệm cá nhân về các yếu tố quan trọng cần xem xét khi tìm kiếm ứng viên trọng tài viên; ứng viên Chủ tịch Hội đồng trọng tài;
- Mô hình một HĐTT 3 người lý tưởng cho 01 tranh chấp phức tạp, có yếu tố nước ngoài theo quan điểm cá nhân: thành phần, cách thức vận hành.
- Bàn về xu hướng nâng cao “tiêu chuẩn” trọng tài viên hiện nay.

Chủ đề 01: Những cân nhắc khi lựa chọn trọng tài viên trong thủ tục trọng tài – Từ góc nhìn thực tiễn trọng tài Việt Nam và nước ngoài

***Chuyên gia:**

- **Ls. Nguyễn Mạnh Dũng** – Giám đốc Công ty Luật TNHH Tư vấn Độc lập (Dzungsrt & Associates), Trọng tài viên Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC);
- **Ls. Đỗ Khôi Nguyên** – Luật sư thành viên, Công ty Luật YKVN (Singapore);
- **Ls. Nguyễn Quốc Vinh** – Luật sư thành viên Tilleke & Gibbins, Trọng tài viên Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC);
- **Huỳnh Đăng Hiếu** – Phó Trưởng phòng, Ban Thư ký Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC).

***Nội dung hỏi đáp:**

STT	Nội dung Hỏi đáp	
1	Từ kinh nghiệm thực tế của các diễn giả, đâu là tiêu chí cần được ưu tiên khi chọn trọng tài và quan trọng nhất? Tôi là cán bộ pháp chế Doanh nghiệp (DN) thôi, không có nhiều quan hệ để biết nhiều về các Trọng tài viên (TTV) thì tôi cần hỏi ở đâu để chọn được TTV tốt?	
	Ls. Vinh	Vấn đề này đã được Ls. Dũng trình bày (xem lại video thu hình tại https://www.youtube.com/watch?v=ACu150cAl9I&t=346s). Ngoài ra, tôi bổ sung một số mẹo các bạn nên lưu ý về cách tính thời gian, chuyên môn nghiệp vụ và hiểu biết về pháp luật cũng như kỹ năng mềm của TTV. Pháp luật Việt Nam vẫn đang phát triển nên các nguồn pháp luật cũng như các quy định pháp luật về TTV vẫn chưa phức tạp, cụ thể có 3 quy định gồm: Luật TTTM 2010, Nghị quyết 01/2014/NQ-HĐPTANDTC và Quy tắc tổ tụng của trung tâm trọng tài cụ thể. Các bạn có thể tự tham khảo để tìm ra TTV phù hợp với mình.
	Ls. Nguyên	Đối với ý thứ hai, trong trường hợp điều khoản giải quyết tranh chấp nêu rõ trung tâm trọng tài thì đơn giản hơn. Ví dụ, nếu thỏa thuận xác định rõ trung tâm trọng tài là VIAC, các bạn có thể trực tiếp search TTV. Các bạn có thể xem qua sơ yếu lý lịch của TTV và xem xét TTV đó làm việc ở đâu rồi lấy CV và đi hỏi thêm các nguồn quen biết, hoặc trực tiếp gọi điện tới TTV và trao đổi. Trong trường hợp điều khoản thỏa thuận trọng tài không chỉ rõ trung tâm trọng tài, các bạn có thể tìm trong Legal 500 để đánh giá được luật sư, từ đó tìm thêm các thông tin cần thiết.
	BTK VIAC	Trong trường hợp DN muốn giải đáp, Ban thư ký (BTK) của VIAC sẵn sàng hỗ trợ DN và gửi CV TTV tới DN.

STT	Nội dung Hỏi đáp	
2	Khi lựa chọn trọng tài xong thì phát hiện án phẩm đã xuất bản trước đó của trọng tài có quan điểm trái với quan điểm của bên yêu cầu, vậy thì giải quyết thế nào? Có phải chọn trọng tài khác không?	
	Ls. Nguyễn	Trường hợp này rơi vào danh sách xanh của quy tắc IBA, cụ thể là trường hợp 4.1.1. Có nghĩa là đây không phải là cơ sở để loại bỏ trọng tài viên đó.
3	Thời điểm và cách thức phỏng vấn TTV tiềm năng? Sau khi phỏng vấn, thấy rằng TTV tiềm năng nằm trong Danh sách cam, theo Luật sư, có nên lựa chọn hay không?	
	Ls. Dũng	Nếu tôi là luật sư thì câu trả lời là không vì danh sách này đòi hỏi cần có sự thỏa thuận của các bên tranh chấp. Trường hợp đó thì chưa chắc đã có sự chấp thuận của bên kia.
	Ls. Nguyễn	Về mặt thời điểm như tôi nhấn mạnh là càng sớm càng tốt. Nguyên đơn thường có nhiều thời gian hơn. Cách thức thì gói gọn trong vài điểm. Thứ nhất là tiếp cận, thứ hai là đặt các câu hỏi không đi quá vào vấn đề đồng ý hay không, cần lưu ý về vấn đề phỏng vấn. Bao gồm: kinh nghiệm, có tâm, quan điểm của họ đối với sự tham gia của các bên. Thông thường nếu trọng tài viên không thoải mái khi có sự tham gia quá nhiều của các bên thì sẽ cân nhắc lựa chọn trong trường hợp bất đắc dĩ. Còn cách thức phỏng vấn có thể qua email hoặc conference call
4	Trong trường hợp các bên không lựa chọn được TTV, thì ai hay tổ chức nào sẽ chỉ định TTV? liệu chúng tôi có quyền đặt ra một số tiêu chuẩn tối thiểu để bên chỉ định phải tuân thủ không? tôi hiểu là có thời hạn để các bên chọn TTV, nếu vì lý do nào đó, chúng tôi không kịp tìm được phương án trong thời gian này; chúng tôi có thể nhờ trung tâm trọng tài khi chỉ định thì chỉ định theo phương án muợn của chúng tôi không?	
	Ls. Dũng	Quy tắc này khác với quy tắc của VIAC. Một số tổ chức trọng tài quốc tế như ICC, SIAC đòi hỏi cần có sự xác nhận của trung tâm trọng tài thì việc chỉ định trọng tài viên mới được chấp nhận và người đó chính thức được coi là trọng tài viên. Theo kinh nghiệm của tôi có 2 TH mà trọng tài viên không được chấp nhận. Thứ nhất về mặt thời gian. Trên trang web của ICC có liệt kê các trọng tài viên đã giải quyết bao nhiêu vụ trong vòng 3 năm trở lại đây. Theo thông lệ nếu trọng tài viên đó đang xử 5 vụ tại ICC thì ICC sẽ không chấp nhận với lý do trọng tài viên đang giải quyết rất nhiều vụ kiện dẫn tới sự không hiệu quả. Cần lưu ý 5 vụ ở ICC tức là có thể trọng tài viên đó cũng đang xử lý những vụ tranh chấp ở các trung tâm trọng tài khác nữa.

STT	Nội dung Hỏi đáp	
		Thứ hai là quá trình tổ tụng trọng tài trọng tài viên được đánh giá là không bảo đảm tính độc lập khách quan.
	Ls. Nguyễn	Bên SIAC cũng tương tự như ICC tuy nhiên khác một chút là SIAC không có danh sách vụ tranh chấp mà trọng tài viên đang xử lý trong vòng vài năm gần đây như trường hợp 1 của anh Dũng. Thông thường ở SIAC rơi vào trường hợp 2 là nhiều.
5	Trong trường hợp các bên không lựa chọn được TTV, thì ai hay tổ chức nào sẽ chỉ định TTV? liệu chúng tôi có quyền đặt ra một số tiêu chuẩn tối thiểu để bên chỉ định phải tuân thủ không? tôi hiểu là có thời hạn để các bên chọn TTV, nếu vì lý do nào đó, chúng tôi không kịp tìm được phương án trong thời gian này; chúng tôi có thể nhờ trung tâm trọng tài khi chỉ định thì chỉ định theo phương án muợn của chúng tôi không?	
	Ls. Dũng	Trong trường hợp này, tổ chức trọng tài sẽ chỉ định trọng tài viên thay thế. Thời hạn để các bên lựa chọn trọng tài viên theo quy tắc của VIAC là 30 ngày. Nếu quá thời hạn này, bên bị đơn sẽ mất quyền lựa chọn trọng tài viên. Trong trường hợp trong vòng 30 ngày, bị đơn đã lựa chọn được trọng tài viên nhưng vì lý do nào đó trọng tài viên đó từ chối tham gia xử lý
6	Trong trường hợp các bên không lựa chọn được TTV, thì ai hay tổ chức nào sẽ chỉ định TTV? liệu chúng tôi có quyền đặt ra một số tiêu chuẩn tối thiểu để bên chỉ định phải tuân thủ không? tôi hiểu là có thời hạn để các bên chọn TTV, nếu vì lý do nào đó, chúng tôi không kịp tìm được phương án trong thời gian này; chúng tôi có thể nhờ trung tâm trọng tài khi chỉ định thì chỉ định theo phương án muợn của chúng tôi không?	
	Ls. Dũng	Trong trường hợp này, tổ chức trọng tài sẽ chỉ định trọng tài viên thay thế. Thời hạn để các bên lựa chọn trọng tài viên theo quy tắc của VIAC là 30 ngày, không có gia hạn. Nếu quá thời hạn này, bên bị đơn sẽ mất quyền lựa chọn trọng tài viên. Trong trường hợp trong vòng 30 ngày, bị đơn đã lựa chọn được trọng tài viên nhưng vì lý do nào đó trọng tài viên đó từ chối tham gia xử lý, thì bên bị đơn vẫn có quyền chọn lại cho đến khi nào chọn được trọng tài viên đó.
	Ls. Nguyễn	Ở SIAC rất linh hoạt để chỉ định hội đồng trọng tài, không bị bó buộc vào một thời gian cụ thể. Theo SIAC, 14 ngày cho bên bị đơn lựa chọn TTV giải quyết tranh chấp. Sau thời hạn đấy nếu bị đơn không chọn được thì SIAC sẽ ra lựa chọn. Các bên có quyền thỏa thuận để kéo dài thời hạn hơn 14 ngày.
7	Em đang làm ở 1 công ty bảo hiểm xin không nêu tên, em thấy bảo hiểm là lĩnh vực rất khó để xử được tranh chấp bảo hiểm thì cần có kinh nghiệm dày dặn trong lĩnh vực này mới có thể giải quyết được. Em đc đọc dự thảo luật trong bh có yêu cầu rất cao về kinh nghiệm và chuyên môn bảo hiểm của trọng tài. ở viac thì em chưa thấy có điều kiện đó. Chuyên gia chia sẻ kinh nghiệm nc ngoài về việc này. Cảm ơn chuyên gia.	

STT	Nội dung Hỏi đáp	
	Ls. Dũng	Trong một số lĩnh vực luật chuyên ngành hẹp như bảo hiểm, hàng hải, sở hữu trí tuệ,... thì có đòi hỏi rất cao liên quan đến kinh nghiệm của TTV. Theo dự thảo luật bảo hiểm hiện nay yêu cầu phải có 8 năm kinh nghiệm trong ngành bảo hiểm. Cá nhân tôi nghĩ tiêu chí 8 năm kinh nghiệm trong ngành bảo hiểm để giải quyết tranh chấp bảo hiểm là một tiêu chí cứng nhắc, tôi không biết liệu có bất kì một thẩm quyền tài phán nào đưa ra yêu cầu như vậy. Thông thường, các tổ chức trọng tài chuyên ngành có thể ra các yêu cầu tương tự khi kết nạp TTV vào tổ chức của họ. Để đưa ra thành luật thì tôi chưa biết có một quốc gia nào làm như vậy.
	Ls. Nguyễn	Nếu hạn chế việc 8 năm kinh nghiệm, thứ nhất chưa hẳn đã hợp lý và thứ hai sẽ tạo ra một số khó khăn. Tôi hy vọng sẽ có hướng xử lý để tránh gặp tình trạng này, trên thực tế hiện nay vẫn chưa gặp trường hợp nào cụ thể nên vẫn chưa rõ hướng giải quyết như thế nào.
	BTK VIAC	Theo tôi, có vẻ như ứng dụng này dường như có thể các chuyên gia thực hành trong lĩnh vực bảo hiểm họ sẽ có ưu thế hơn, có nhiều luật sư hay TTV đã tham gia xử lý nhiều vụ tranh chấp bảo hiểm nhưng họ không phải là chuyên gia trong ngành bảo hiểm. Nếu vậy có thể gây ra hạn chế rất nhiều đối với các chuyên gia có khả năng phù hợp cũng như có nhiều kinh nghiệm giải quyết tranh chấp. Vì những tranh chấp bảo hiểm không chỉ dựa vào chuyên môn mà còn liên quan đến việc am hiểu các thủ tục tố tụng, các vấn đề liên quan đến pháp luật có liên quan. Cho nên theo tôi, về mặt thực tế, quy định như trên không phù hợp. Ngoài ra, cũng không có bất cập nào hiện nay khi mình mở cửa cho tất cả các TTV có kinh nghiệm giải quyết tranh chấp. Ở VIAC, trong 1 hội đồng trọng tài có chuyên gia trong ngành bảo hiểm và có các giáo sư giảng dạy về lĩnh vực này cũng như có các giáo sư hành nghề, như vậy sẽ có nhiều góc nhìn và tranh chấp sẽ được giải quyết một cách hiệu quả hơn.
	Ls. Vinh	Ở góc độ không phải riêng gì ở VIỆT NAM, hay ngành bảo hiểm, đối với tất cả các khía cạnh khác thì phải cần các chuyên gia riêng biệt. Trong các hợp đồng phức tạp, khi đã có TTV rồi thì vẫn phải có các chuyên gia giải quyết các vấn đề mang tính kỹ thuật trước. Điều này đã có rất nhiều trong thông lệ, hợp đồng mẫu của các hiệp hội đã quy định. Bên cạnh đó, lĩnh vực bảo hiểm cũng rộng: bảo hiểm nhân thọ, bảo hiểm phi nhân thọ, bảo hiểm liên quan đến y tế,.. Do đó quy định 8 năm kinh nghiệm vẫn còn hơi bất cập, nên phải suy nghĩ thông suốt và mang tính hỗ trợ cho các doanh nghiệp.
8	Xin hỏi các diễn giả về tỷ lệ vụ việc mà các bên thỏa thuận từ đầu rằng HĐTT có 1 trọng tài viên, rồi sau đó khi phát sinh tranh chấp thì chuyển sang lựa chọn HĐTT có 3 trọng tài viên	

STT	Nội dung Hỏi đáp	
	BTK VIAC	Theo thống kê của BTK, trường hợp có trọng tài viên duy nhất chiếm 70%. Còn trường hợp chuyển từ 1 trọng tài viên lên 3 trọng tài viên thì thực tế chưa có vụ nào như vậy. Tất nhiên cũng có quan điểm của một bên muốn chuyển từ 1 trọng tài viên lên 3 trọng tài viên nhưng bên kia không đồng ý, do đó hội đồng trọng tài vẫn giữ nguyên số lượng ban đầu là 1 trọng tài viên.
	Ls. Nguyên	Theo Rule 9.1 của ICC nếu vụ việc phức tạp, trung tâm trọng tài có thể đưa ra quyết định chọn 1 trọng tài viên thay vì 3 trọng tài viên.
9	Cho tôi hỏi Chủ tịch VIAC đã có trên thực tiễn chỉ định Chủ tịch Hội đồng trọng tài có quốc tịch từ một nước thứ 3 không? Có thống kê nào về trường hợp trên không? Liệu việc Chủ tịch VIAC chỉ định Chủ tịch Hội đồng trọng tài có quốc tịch Việt Nam liệu có bất công và có xu hướng đưa ra phán quyết có lợi cho phía công ty Việt Nam không? xin cảm ơn	
	BTK VIAC	Thực tế, quyền chỉ định chủ tịch HĐTT theo thống kê của ban thư ký tại VIAC thì không nhiều vì quyền này đã được 2 TTV do các bên chọn đã thực hiện rồi. Trong trường hợp các TTV không bầu được, lúc đó chủ tịch VIAC sẽ chỉ định. TH này cũng không nhiều, tuy nhiên theo thống kê, ban thư ký nhận thấy khi có các luật sư tham gia về việc đưa ra các tiêu chuẩn về việc chỉ định HĐTT thì có tiêu chuẩn về quốc tịch. Và trong khoảng 4 vụ việc thì các luật sư đã đưa ra các ý kiến như vậy và chủ tịch VIAC đã tôn trọng cái tiêu chí đó và chỉ định 1 TTV làm chủ tịch HĐTT là có 1 yếu tố thứ 3. Do vậy, VIAC rất tôn trọng ý kiến các bên, tuy nhiên các bên cần đưa ra các tiêu chí cụ thể để VIAC biết được rằng các bên mong muốn gì, từ đó dễ dàng chỉ định 1 chủ tịch trọng tài phù hợp.
	Ls. Dũng	Theo tôi, tiêu chí quốc tịch hiện nay đã không phản ánh được tính độc lập và khách quan của TTV. Tôi không nghĩ rằng TTV trùng với quốc tịch với 1 bên tranh chấp đồng nghĩa với việc người ta sẽ luôn luôn giúp đỡ cho bên trước đó.
	Ls. Vinh	Tôi hoàn toàn đồng ý với ông. Bởi vì chủ tịch HĐTT khi họ đã quyết đưa ra quyết định họ phải cân nhắc, thực ra họ cũng không muốn phải làm việc đó nếu các bên có thể quyết được. Thế nên, họ sẽ phải để tiêu chí và tiêu chí đó sẽ rất là lớn với cả họ, đó là việc giữ gìn uy tín với trung tâm trọng tài bằng những phán quyết tốt nhất. Và như vậy sẽ buộc họ phải chọn đúng người để trở thành chủ tịch HĐTT để có thể điều phối xuyên suốt quá trình tố tụng, cũng như là các phiên họp giải quyết tranh chấp, và cuối cùng là đưa ra được một phán quyết vừa tốt vừa công bằng, vừa nhanh vừa khách quan cho các bên.
	Ls. Khôi	Hiện tại, câu chuyện quốc tịch được hiểu ngầm là sẽ vô tư nếu không cùng chung 1 quốc tịch với 1 bên. 2 bên nên nghĩ đến tiêu chí về mặt chuyên môn, kinh nghiệm, hiểu biết thị trường nhiều hơn là chỉ biết chọc ngoáy vào quốc tịch.

STT	Nội dung Hỏi đáp	
10	Thời gian giải quyết tranh chấp bằng trọng tài nhanh hơn phương thức tòa án. Vậy có minh chứng, tài liệu nào chứng minh điều này không?	
	BTK VIAC	Ban thư ký có 1 số thống kê rất cụ thể, ví dụ: - Thời gian giải quyết tranh chấp ngắn nhất khoảng tầm 90 ngày - Thời gian giải quyết tranh chấp dài nhất không kể các yếu tố có liên quan là 214 ngày - Có những vụ việc tranh chấp rất phức tạp, lên đến nghìn tỷ VNĐ kéo dài từ năm này qua năm khác, 2 bên đều tham gia tích cực thì yếu tố thời gian không được tách ra Thời gian trung bình giải quyết vụ kiện của VIAC là 150 ngày (chưa đến 6 tháng)
	Ls. Nguyễn	Thời gian rơi vào tầm 24 tháng. Trọng tài tòa án tại Singapore làm việc rất hiệu quả, gần đây do COVID nên càng hiệu quả hơn do làm online do không phải ngồi đợi. Đến giờ thì có thể online được luôn, không phải ngồi đợi xếp lượt. Thời gian để xét xử bằng tòa án thì tương đồng với thời gian của trọng tài. Tuy nhiên, đang nói về trọng tài quốc tế, thì không thể lôi ra tòa tại Singapore được do họ không có thẩm quyền, chỉ có những vụ việc trong nước thì có thể so sánh giữa trọng tài và tòa án tại Singapore. Giống anh Dũng nói, các vụ việc càng phức tạp, số tiền tranh chấp lớn thì càng kéo dài. Đây là vấn đề các trung tâm TT tương đối đau đầu. Thường là các HĐTT sẽ đặt ra ít nhất là 18 tháng kể từ ngày thành lập trọng tài.
11	Em phụ trách về hợp đồng của công ty chuyên viết phần mềm bán cho nước ngoài, trong hđ thường để trọng tài, cũng có phần quy định trọng tài viên phải hiểu về machine learning, realtime optimization v.v. Các phần này khá khó, nếu có tranh chấp và bên em thấy trog tài viên không đáp ứng về mặt chuyên môn thì có thể yêu cầu thay đổi TTV hay không? Nếu yêu cầu thay đổi không thành công có để lại hậu quả gì không? Có ảnh hưởng gì đến bên em trong vụ kiện không? Không hẳn là trù dập nhưng em cũng thấy có thể có vấn đề, mong được giải đáp. Cảm ơn các chuyên gia.	
	Ls. Vinh	Luật TT thương mại của Việt Nam cho phép các bên được chỉ định TTV mà mình thấy là phù hợp với đk TTV phải thỏa mãn được điều kiện, xem lại điều 24 của Quy tắc tố tụng trọng tài của VIAC. Ở đây, các bạn có quyền được lựa chọn trọng tài mình nghĩ rằng có thể hiểu biết với kỹ thuật.
12	Trong trường hợp một bên gửi ý kiến yêu cầu Chủ tịch VIAC "giải trình" việc chỉ định Chủ tịch Hội đồng trọng tài do họ thấy không phù hợp (mặc dù ko chứng minh được sự không phù hợp) thì VIAC có phải phản hồi hay không? Xin cảm ơn	
	BTK VIAC	Tất cả cá ý kiến hay đề nghị của các bên gửi đến VIAC thì sẽ đều nhận được phản hồi. Đối với việc các ý kiến chưa có cơ sở chứng minh, chúng tôi sẽ đề nghị cung

STT	Nội dung Hỏi đáp	
		cấp thêm thông tin trong trường hợp các bên không cung cấp được thông tin cần thiết thì sẽ không có căn cứ nào để VIAC thay đổi TTV đã được chỉ định. Do đó, nếu các bên có bất kỳ đề nghị hay phản hồi nào thì vui lòng kèm theo thông tin cụ thể để chúng tôi có thể xem xét kỹ lưỡng hơn.
13	Các trường hợp lựa chọn trọng tài viên, nếu rơi vào danh sách cam nhưng các bên cũng như trung tâm trọng tài không thay đổi trọng tài viên. Vậy đây có rơi vào trường hợp có thể yêu cầu Tòa án hủy phán quyết trọng tài được hay không? Thực tiễn Tòa án thường áp dụng quy định nào để xác định trọng tài viên không vô tư, khách quan?	
	Ls. Vinh	Dù rơi vào danh sách màu gì thì điều quan trọng cần có chính là bằng chứng. Khi có bằng chứng thì chúng ta phải tôn trọng bằng chứng và sự thật
	Ls. Dũng	Quyết định giải quyết về phản đối trọng tài viên của chủ tịch HĐTT là quyết định cuối cùng, các bên không thể mang ra tòa để xem xét lại, trừ trường hợp họ muốn hủy phán quyết trọng tài. Theo luật TTTM 2010 liên quan đến mất quyền phản đối, nếu trong suốt quá trình tố tụng các bên không phản đối trọng tài viên vì lý do họ không vô tư khách quan mà chỉ vì thua kiện, họ ra tòa đề nghị tòa án xem xét thì tôi chưa thấy có trường hợp nào tòa án căn cứ vào danh sách xanh hay cam, hay đỏ của IBA để xác định trọng tài viên là không vô tư khách quan.
	Ls. Nguyễn	Nếu đó là phán quyết của trọng tài nước ngoài thì theo điều 459 BLTTDS 2015, cần phải chỉ ra được các bên không được thông báo về chỉ định trọng tài viên hoặc vì lý do nào khác các bên không thực hiện được quyền của mình. Trong câu hỏi của bạn, trường hợp đó không xảy ra. Như vậy quyền tố tụng không bị ảnh hưởng. Sau này không thể yêu cầu tòa hủy phán quyết hoặc không cho thi hành.
14	Quan điểm của Ls, Dũng về việc này. Liệu việc các bên can thiệp vào việc chọn chủ tịch HĐTT ở trong các vụ ở SIAC, ICC v.v có làm cho các TTV được lựa chọn cảm thấy không thoải mái không? có gây bất lợi cho các bên không? vì thường việc lựa chọn chủ tịch là việc của các TTV.	
	Ls. Dũng	Theo quy tắc ICC hoặc SIAC, các bên có quyền thỏa thuận chọn chủ tịch HĐTT. Do vậy, các bên không thể chọn chủ tịch HĐTT theo quyền, quy tắc của mình cả mà phải theo luật định. Tại Việt Nam, VIAC trao quyền chọn bầu chủ tịch HĐTT cho các trọng tài viên đã được các bên chỉ định. Kể cả trong TH đó, các bên cũng không có vấn đề gì trong chuyện đưa ra tiêu chí trong thỏa thuận trọng tài mà mình đã soạn ban đầu hoặc ngay cả trong quá trình tố tụng trọng tài bày tỏ ý chí các đồng trọng tài viên có thể lựa chọn chủ tịch HĐTT theo tiêu chí nào đó. Giả thiết họ không thỏa thuận được thì VIAC cũng đã biết được mong muốn của các bên và cân nhắc lựa chọn theo mong muốn đó.

STT	Nội dung Hỏi đáp	
	Ls. Nguyên	Về phía luật sư, tôi chưa gặp trường hợp nào trọng tài viên cảm thấy không thoải mái. Tuy nhiên vẫn cần phải phỏng vấn trọng tài viên. Theo kinh nghiệm của tôi, các trọng tài viên thường cảm thấy phần nào nhẹ nhõm hơn nếu lựa chọn của họ phù hợp với mong muốn của các bên và suy cho cùng việc lựa chọn trọng tài viên là dựa trên sự thỏa thuận và đồng thuận của các bên.
15	Tôi muốn hỏi về một vụ tranh chấp mà trước đây tôi có cơ hội được tham gia. Vụ tranh chấp này liên quan đến vô hiệu hợp đồng. Council bên chúng tôi cũng đã đề xuất lựa chọn anh Đỗ Văn Đại để lựa chọn TTV vì mọi người cũng biết anh Đại cũng rất am hiểu về lĩnh vực này cũng như có các bài nghiên cứu về vấn đề này. Các bài nghiên cứu này có nêu quan điểm về vô hiệu hợp đồng và chúng tôi đánh giá là phù hợp với hướng khởi kiện chúng tôi. Tuy nhiên tôi đọc hướng dẫn của quy tắc IBA thì hiểu rằng là nếu TTV từng có những quan điểm pháp lý trên bài báo hoặc diễn đàn pháp lý công khai thể hiện quan điểm theo hướng nghiêng về một bên thì phải công khai thông tin của người đó và cũng có thể bị bên còn lại yêu cầu thay đổi vì xung đột quan điểm hoặc vì định kiến nào đó. Các chuyên gia có thể nêu quan điểm về vấn đề này được không?	
	Ls. Nguyên	Theo 4.1.1 của danh sách xanh, nếu TTV có ý kiến chung về một vấn đề cụ thể nhưng không phải là vấn đề mà TTV đang giải quyết thì theo quy định này, đây không là căn cứ để các bên yêu cầu thay đổi TTV. Thông thường mỗi case sẽ có facts các nhau nên sẽ không thể nói rằng quan điểm này chắc chắn sẽ được áp dụng trong các case khác. Theo quan điểm cá nhân của tôi, luật còn thay đổi và các quan điểm của anh Đại sẽ dựa vào các quy định của PL đang có hiệu lực tại thời điểm đó. Sau này khi quan điểm của tòa thay đổi, quan điểm của anh Đại cũng sẽ có sự thay đổi tùy thuộc vào sự phát triển của XH
	Ls.Vinh	Thông thường quan điểm của TTV sẽ dựa theo facts là law của case đó. Còn có thể quan điểm đó liên quan đến mục đích khác, có thể là nhằm xây dựng pháp luật theo hướng phù hợp hơn hay hơn. Hoặc chỉ đơn thuần là một bài viết nâng cao dân trí. Khi ngồi vào vụ kiện TTV đó sẽ không giữ quan điểm cứng nhắc và các TTV cũng sẽ thảo luận với nhau nên áp dụng quan điểm nào

***Tuyên bố bảo lưu:**

*Tài liệu Hội thảo trực tuyến “**Những cân nhắc khi lựa chọn trọng tài viên trong thủ tục trọng tài – Từ góc nhìn thực tiễn trọng tài Việt Nam và nước ngoài**” này được được đăng tải trên trang thông tin điện tử chính thức của VIAC mới mục tiêu cung cấp thông tin có giá trị tham khảo đối với Trọng tài viên, các bên tranh chấp, những người tham gia tố tụng trọng tài cũng như những người đang nghiên cứu và tìm hiểu về phương thức trọng tài thương mại.*

Các nội dung được cung cấp trong tài liệu này phản ánh quan điểm của cá nhân diễn giả trong khuôn khổ hội thảo, mọi sự dẫn chiếu, trích dẫn từ bên thứ ba bất kỳ đến tài liệu này đều không có giá trị và không được VIAC thừa nhận.